

Передплата

на «РУСЛАНА» виписати:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділя і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» від ч. 1. пл. Дембровського (Хорулицьки). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламы неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авіачайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подли і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Несподіваний зворот.

З Відня пишуть нам з дня 10. марця: (+) Сегодня склала ся в Пешті незвичайна подія в угорськїм соїмі: обструкційні сторони заставили дотеперішню обструкцію і заявили, що скоро гр. Тіса возьме назад своє внесене що-до зміни регуляміну, тоді они обов'язують ся відступити від обструкції і в найкоротшїм часі ухвалити передовсім рекрутацийний закон а відтак і інші правительственні предлоги. Гр. Тіса заявив на те, що готов се вчинити, наколи сторони обструкційні дадуть єму поруку, що пустять ухвалене сих предлог. Іменем обструкційних сторони виступив тоді віцепредсідатель Кошутівців, 70 літній Талі і серед трогоячого настрою подав міністрови-президентови руку, яко запевнене і запоруку так прилюдно заключеного мира, а тоді гр. Тіса просив, щоби палата уважала єго внесене що-до зміни регуляміну яко небувале. В цілій палаті настала така загальна радість і так небувале зворушенє, що президент перервав на 10 хвиль засіданє.

Таким способом угорськїй соїм по довгих боротьбах і потрясаючїм зворушеню вернув зовсім несподівано до правильної роботи і нема вже найменшого сумніву, що не лише рекрутацийний закон і бюджет, але й цлова тарифа і торгово-політичний союз буде скоро полагоджений. Такий несподіваний зворот викликав зовсім природно не лише в Угорщині велике зворушенє, але відбив ся голосним відгомном у Відні і сегодни заволодїв цілим внутрішньо-політичним положенєм в Австрії. Нема найменшого сумніву, що на такий несподіваний зворот вплинуло очевидно заграничне положенє, яке ставить Австро-Угорщину в зовсім віймову ситуацію. Мадяри, котрі все визначали ся незвичайною політичною проворністю, відчули і зрозуміли сейчас се віймове положенє і відповідно тому вступили відразу на иншу дорогу, щоби тим способом належно обезпечити інтереси і державне становище Угорщини.

Сей несподіваний зворот не може очевидно остати без поважних наслідків і на політичне та парламентарне положенє в Австрії. Обструкційна закостенілість австрійської ради державної мусить уступити місця політиці, котра також виведе Австрію з лабіринту безплідних і безвиглядних спорів, що підривають підвалини державного єствованя і становища Австрії, а з тим також культурного і економічного поступу і розвитку поселених в ній народів. Супроти такої події не лише посольська палата буде приневолена зрвати ся до якогось поважного діла і положити конець кількालітному розладови, але також і правительство не буде могло умивати рук від усього і казати посольській палаті: допоможіть собі самі,

бо я не можу нічого вдіти. Подія в угорськїм соїмі відобє ся неперечно на внутрішньо-політичним положеню Австрії і викличе поважні і рішучі зміни.

Лицеміри.

Польске Коло заняло ся справою рускої зарібкової еміграції. Виходячи зі становища, що справа зарібкової еміграції в тілько приготовленєм до рільних страйків, чопове з польского Коло уважали за відповідне напхнути ся в своїй дискусії на руске духовенство „і інших агітаторуф несумених“, які в порозуміню з прускими агентами висилають руского хлопа немов то на голод і нужду, бо там рускі хлопси не можуть найти роботи. Пос. Шаєра вибрало до лицемірної ролі відгриваня свівчутя над бідними рускими емігрантами, які в Осьвенцімі немов то не мають чим вернути до дому, голодуючи. Після єго промови польске Коло урядило складку, якої „досиць значив“ результат переслано на руки комісаря поліції в Осьвенцімі з просьбою, щоби ужив їх для „бідних жертв несумлінної агітації“.

Сей маневр був потрібний на се, щоби тут в краю польска преса разом з видаваням за польскі гроші „Селявином“ могла наново розсївати найріжнородніші, відстрашваючі поголоєки против зарібкової еміграції а з другої сторони, щоби упозорувати урядові репресалія против еміграції. Що така а не инша ціль була сеї дискусії і складки, виходить ясно з висеня пос. Бобжиньского, яке ухвалено одноголосно, а яким постановлено звернути ся до краєвого виділу і до намісництва з просьбою, щоби посиішили з помочю опуканим селянам, та зажадати строного покараня несумлінних агентів.

Як таке „врозумісванє“ руских селян виглядає, доказує факт поданий дописувателем „Діла“ з Товмаччини, який тут для характеристики наводимо. „Минувшої середи 2. марта завїзав товмачкїй староста, Свобода, незнати з якої рації, кількох цюнайпорядніших селян з села Стриганці, котрі в браку яких небудь зарібків в місци загадали вибрати ся на зарібки до Прус, на термін до Товмача, майже чотири милі дороги і там п. секретар Лебіцак почав їх индагувати, звідки они знають про зарібки в Німеччині! Завїзвані, люди письменні, члени читальні „Просвіти“ відповіли, що на те они предплачують газети, щоби звали, що в сьвітї дїє ся, а впрочім справа зарібків в Прусах річ загально звїсна, о котрій веюда між народом говорить ся: в сусідного села Вільшаниці були в Прусах люди минувшого року і не могли нахвалити ся добрих зарібків, а сего року поїхало вже звідтам до Прус 40 людей. На се п. Лебіцак відповів, що їхати вільно, але не треба о тим вікому говорити, а газети як „Діло“, „Свобода“ і „Гайдамаки“, котрі они читають, суть лиш на те, щоби в людей гроші брали (!) і їх баламутили, бо редактори самі лайдаки, драби, гайдамаки; они там не були і не знають, що пишуть. Читати газети вільно, але також по тихо, не на голос, а за те,

що они о зарібках говорили і газети в голос другим читали, казав двоє з них замкнути (!) одного на півтора а одного на три доби, або заплатити 20 К і 40 К кари. Сего послідного заєудив длятого на подвійну кару, бо він важив ся сказати, що тепер, коли не можна іти зарібити, то прийде ся хіба іти красти, аби замкнули і дали їсти, бо дома зарібку нема, дідич платить за днину 14 до 20 кр., а фіра, річа коштує 6 К. На се п. секретар дуже розгнівав ся і казав, що такі річи говорить вільно дома, але при нїм нї, бо се обида староства (!) і за те єго замикає. Коли у нас нема зарібку, то ідіть до війта а він най даєть знати до „повяту“ і вам прише ся контракти на роботу (будучі благодати бюр посередництва праці — Ред.), але самим іти не вільно, бо вас завернуть, як вже не одних позавертали“.

Як бачимо, бюра посередництва праці мали би збрати сметанку для польского мазура, а рускому мужикови лишати сирватку. Бож і тепер ті самі дневники, що ворогують против рускої зарібкової еміграції, заохочують Мазурів не тілько до Прусів емігрувати, але аж до Данії, де зарібкові відносини для рільного робітника мають бути рівнож добрі. Та ми вже привикли до муриньської етики наших „братів“ і не будемо оглядати ся на їх крики, а против всяких надужить властей будемо бороти ся всіми средствами, які нам дає до розпорядженя австрійска конституція і наша органічна сила.

З канадійської Руси.

Подає о. Плятонїд Філіс Ч.С.В.В.

(Дальше).

Приходить недавно де нас жінка — просить, щоби єї чим заратувати, бо чоловік чоґось довго не вертає.

— А з ким ви дитину лишили? питаю.

— Привязалам до цьвока, відповідає.

— Як то, не розумію вас, кажу здивований. Оно вже має зо два роки.

— А от — як відповідає. Обв'язалам попід пахви великою хусткою, поставилам на лавці просто вікна, а в віконницю забилам великий гвізд і до него привязалам дитину за кінці від хустки. Я так все роблю. Сусїда мене так научила. Нема з ким зїставити, а сама мушу робити коло хати.

— Вїйте ся Бога, кажу, таж дитина може впасти, може головою до цьвока вдарити ся.

— Я так привязала, що не впаде — каже жінка. Кілька разів з початку вдарило ся, та я научила дитину, щоби зараз рукою била по цьвокови для потїхи, що вїбито не вона винна, тілько цьвок. Тай дитинка зараз бє „а на, а на“, і перестає плакати“.

Чи не сьміх то, та й не плач ?!

— В краю згнесла-б дитину десь на сусїди; тут нема де.

Приїздить чоловік до сестер Служебниць, чи не порадили би що єго жінці.

— Щож єї є, питають.

— А от що. Я пїйшов тамтої зими на ро-

боту. Переїхала мені ногу стріткєра. Нічоґом не заробив та ще пів року вилежав в шпитали. А жінка зістала в дома. Не було що їсти, тай бідака замарила дуже. А ще до того, видно, перестудила ся; чи що. Телятко, бачите, вишло до керниці. Як би так в краю, то покликкала би сусїду. А тут мусїла сама лізти в керницю, а вода зимна, тай перестудила ся".

— А теля витягнула? питаю.

— Та мусїла витягнути, каже чоловік, а хтож мав витягнути.

— То она певно подвигала ся, кажу я.

Хтож видав, щоби жінка теля в керниці видвигнула.

— Та певно, що не инакше. Скаржить ся, що єї коле в грудях, і щось гейби стояло під грудьми. А нині в ночи вже мало що не скінчила.

— А хтож вам варить? питаю ще.

— Ну, а хтож би? Та жінка, як може стягнути ся з постели, а як ні, то треба самому.

— А з ким же тепер зіставилисьє єї, ви ще десь з рана виїхали до нас?

— А з ким же? Та саму.

Та й справді, з ким же мав сей бідняга єї зіставити? Півроку жінка хора, з голоду, подвиганя, перестудженя, в ночи вже ледво не скінчила — а хочаби єї ратувати, треба єї саму зіставити і їхати 5 годин дороги до сестер.

Приходить парубок; скаржить ся, що коле єго в грудях. Щож вам таке?

— Ходивем шукати фарми, тай зблудив на приврві. (Люди наші зі слова «прерія» зробили своє «привра»). Два дни вже-м блукав без хліба. Дуже таки прислаб я, а страх, що ось тут прийде загнати самому та ще молодому — ще більше відбирив сили. Під вечер я добачив з далека гей дим. Гадаю, там буде й хата. Я зачав бічи і вже недалеко був я хати, аж свл забракло. Я впав, кров мені пустила ся і губою і носом і навіть ухама. І я там завмер. Та Господь якимсь чудом надїслав туди, де я лежав, того чоловіка, що єго була хата. І він мене привернув до житя, завів до хати, дав молока і хліба і справив на дорогу межи фармарів. Але від того часу я зачав хирляти.

Ще приходить дївча, скаржить ся перед сестрами, що єї щось товче ся в грудях і має страшні снї. Від чоґож то? — питаю.

— Я ходила на почту, а то 12 миль і я дороги не знала, а так від фарми до фарми питала за стеґкою. А далі забракло мені хат і я зайшла в якісь корчі і трави, тай заблудила. Пришло ся почувати на приврві. Але то ще нічоґо. На другий день я до полудня йшла ще дальше і гадаю, такої якась хата десь тут покаже ся. Я трохи спочила тай зіла хліба і їду знов. Аж бачу, стадо коров пасе ся. От і в мене радість вступила. Гадаю, то певно якийсь Інгліш ту сидить, а то єго худоба пасе ся. Порадовала ся я на бідну мою голову. Інглішова худоба і Інглішка фарма була недалеко, але то було стадо з дикої худоби. Я підійшла ще трохи, а худоба вже мене побачила. Трохи постояла і дивила ся на мене. А дальше якась корова, як вирве ся зі стада, тай просто до мене. А за нею ціле стадо. А я вже стала ні жива ні мертва. Але страх скоро мною рушив і я такої помірковувала, що я ще не мертва, а жива. Пустила я ся втїкати, внала раз і другий в якусь каютову (стєпові вовки) яму — а стадо вже за мною. Дохопилась я якоїсь осики, та хоч я по деревах лазити не вмю, а тоді відразу видрапала ся на осикю. Руки покалічила до крови і одїж подерла, але то нічоґо. Серце так бе ся, як молотком. Що то буде — питаю ся. Як мене страє худоба з осики, то й на кавалки розїдре і мама не довідає ся, де подїла ся єї донька. Але худобі не прийшло до голови, трясти осикою. Задирали голови за мною, але я сидїла високо. Щож то буде тепер, питаю себе, а ту вже вечер недалеко, ніч. А худоба стоїть наоколо осики і ані гадає відходити. А дальше полягала на траву і лежить. Уже й стємніло, а худоба лежить. Мене так голова розболїла і руки помлїли, але тримаю ся. Яких я наїдрів не перемовила, до яких сьвятих не молила ся?! Яких знала, том їх просила. Потому виджу, що такої худоба не відходить, я скинула запаску і кафтаник і хустку і якось попривязувала себе до дерева. А сон не брав ся мене.

Аж над раном худоба видно забула на мене, а може схотїла до води і пішла собі гет. Тоді я зілзла і якось добила ся до того Інгліша і він мене справив на дорогу. А Інгліш, як я єму оповїдала, сьміяв ся з мене. Треба, каже, сісти було на землю і гавкати як пес на худобу, то она була би втїкла. А бодай ти сам гавкав, як пес.

І таких історїок, надаючих ся до сплетеня з них найїнтересїйших канадїйских образків з бїди та нужди, повно тут, лиш нема кому їх збирати.

Сьївають фармарі:

Ой Канадо, пустий краю,

Пуста Манїтоба,

Люди бродять по тих приврах

Як тота худоба.

Бродять як худоба —

Жиють як каюти,

Хто туг не був, той не знає,

Як нам гірко бути.

Маєм землі, хліба досить,

Лєкше й заробити,

За то душі нема живий

Щоб заговорити.

(Дальше буде).

Япаньско-росїйська війна.

Хто за Росїєю а хто за Япанїєю?

Таке питанє поставив один з віденських дневників своїм читачам і одержав тисячі відповїдїй з підписами. Голоси переважно на сторону Росїї, але і за Япанїєю заявляло ся дуже багато. За Росїєю заявили ся головно тому що: она християньска, висшої культури, стане валом против жовтої раси, з австрїйского і нїмецкого патріотизму, як Славяни, як антисеміти, що Росїяни се миролюбивий народ, що они релїґїйні — що добродушні і гостинні, що хоробрі і єдні, що цар є речником мира, що Япанїя зломивла міжвародні права, що сама викликала війну і т. д. За Япанїєю стоять другі тому, що: могутність Росїї страшїйша, чим жовта небезпечність, з симпатї до слабшого, що Япанці се відважний і хоробрий наїд, що бють ся за свої права, що визволили ся з пуг релїґїї, а почитають природу і поезию, що за 50 лїт двинули ся до високої (?) культури, що завдадуть погром самодержавю, що як Давид кинули ся на Голїята, з причини Кишинєва і т. д. Богато відповїдїй насїло без мотивованя, а кількадесят заявляло ся нї за котрою стороною, стоячи на тїм, що се їх нї студить нї гріє, або на тїм, що взагалї є противні війні. Подїбну анкету піднимають також берлїнські дневники. Як бачимо, Нїмці у догїдній познїцї своєї неутральности мають тільки плятовїчнї почуваня в цїлій схїдїй аферї. Та не так Англіїці і Французи. Схїдно-азїйська війна досягає їх найживотїйших торговельних і банкових інтересів. Тому і розсївають цілу повїнь пересаджених або прямо видуманих вїстїй. На парїській біржі викликано вже кілька разів таке занепокоєнє і такі дїференції в курсї рїжних вальорів, що ситуацію можна би назвати знатним банковим пересїленєм, колиб она не змїнювала ся за день, два, або і за кілька годин на ліше, в міру надходячих вїстїй про стан воєнного положєня на далеком Схїдї.

Борба на суши.

Воєнне заїнтересованє звертає ся тепер на сухопутні рїчки війск. Коли вїрїти телеграмам, вже мало прийти до вїдлєкох оружных стрїч помєнших вїддїлїв, а війска обоїх сторїн наблизили ся до себе вже на стїльки, що леда день може прийти до поважної битви. Тим дивнїйшою став росїйська флєґма в підготовлюваню війни. Головнокомандуючий ген. Куропаткин ще навіть не вїїхав на бовище. Невїдкличний речїнець єго вїїзду назначений на нїнїшню недїлю. Тимчасом так амерїканськї як і англїйскї дневники доносять, що япаньскї війска заняли вже Фєнванченґ і Такушан і в сей спосїб находить ся на задах росїйских становиск в Манџуриї, та загрожуєть велїзницї. Коло Фєнванченґ мало прийти навіть до битви з Росїянами, в якїй їх вїдперто. Япанці находить ся тим чином на 100 кїлометрїв від Шїючванґу, Росїяни укріпили ся коло Лїюянґу і Гайченґу і там повинно прийти до знатної битви.

Новї вїсти.

«Новос Время» одержало телеграму від свого спеціяльного кореспондента з Шангаїкван з донесєнєм, що Япанці стратили три великі кружївники і 4 торпедовї човна. Росїяни стратили тільки два кораблі «Варяґа» і «Корейця», бо всі инші кораблі дадуть ся направити. Є се опрокиненєм пересаджених вїстїй Япанцїв, немов то при послїднім нападї на Порт-Артур знищено 13 росїйских кораблїв (!), а одна торпедова лодь вилетїла у воздух на власнїй мїнї. — Бюро Райтера доносить з Петербурґа, що росїйська флєота торпедовцїв вирушила вчєра о год. 7 рано в бїлий день з Порт-Артура на повне море і виконала атак на япаньску флєоту. Один япаньскїй торпедовець і один росїйскїй контр-торпедовець потонули. Про судьбу залогї контр-торпедовця нема вїсти.

3 Товариства св. Петра.

Вїдїл Тов-а св. Петра оголосив в П. ч. АЕпарх. Відомостїй з с. р. стор. 40—43 обширне справозданє о станї Тов-а з кінцем р. 1903, з котрїго подаємо тут отєї для загалу їнтереснї дати:

Тов-о св. Петра у Львовї розтягало ся первїсно на всї 3 єпархїї і числїло за час від 1897—1902, отже цїлих 6 лїт всего:

- 1. в львівській єпархїї членів 205 з вкладками в сумї 1.285-13 К
- 2. в перемїській єп. членів 47 з вкладками в сумї 246-22 К
- 3. в станиславівській єп. членів 13 з вкладками в сумї 79-86 К

разом в всїх 3 єпархїях членів 265

з вкладками в сумї 1.611-21 К

до того запис Кард. Сильвестра 1.978— К

разом всего маєтку 3.589-21 К,

котрий, по змїнї статута в р. 1899 і вировадженю в р. 1903 самостїйних фїлїї в Перемїшли і Станиславовї, на підставї змїненого статута, роздїлено в р. 1903. в сей спосїб, що поодиноким єпархїям (фїлїям) звернено їх вкладки, а запис Кардинала Сембратовича подїлено на 3 рївнї частї по 659-33 К так, що з цїлого маєтку від р. 1897 до р. 1902 з всїх 3 єпархїї в квотї 3-589-21 К вїбраного, припало на

Львів 1.285-13 + 659-34 = 1.944-47 К

Перемїшль 246-22 + 659-33 = 905-55 К

Станиславів 79-86 + 659-33 = 739-19 К

разом 3.589-21 К

В роцї 1903, де на підставї змїненого статута роздїлено Тов-о на 3 самостїйнї єпархїальнї вїддїли, з котрих кожний обовязаний дбати о церкви своєї єпархїї, числїть Товариство:

в львівській єпархїї членів 1.183 з числїм доходом 8.658-94 К

в перемїській єпархїї членів 308 з чистим доходом 2.493-38 К

в станиславівській єпархїї членів 288 з чистим доходом 2.125-67 К

разом з всїх 3 єпархїї членів 1.879 з чистим доходом 13.277-99 К

Вїдїл Тов-а св. Петра для запомогї церков: о. крл. *Пюрко* предсїдатель; о. *Стефан Можнацькїй* касїєр; о. *Іл. Пачовскїй* і о. *Євґ. Шухевич* за комїтет надзираючий.

На то справозданє дає Митрополїтальнїй Ордїнарїят від себе таке рїшенє:

Подаючи се до загалної вїдомостї, висловлюємо нашу радїсть, що Тов-о св. Петра, так важне для Церкви і Русї особливо в нїнїшнї часи, осягнуло в мин роцї так значнїй успїх. Заслуга то теперїшнього Вїдїлу і тих оо. деканів, котрї повинуючїсь тут. вїзваню, в П. ч. АЕв. Відомостїй з р. 1903. оголошеному, допровадили до того, що в членї Тов-а св. Петра вступили не тільки всї церкви і всї сьвященїки з своїми ч. женами, но також і значна часть вїрних їх деканату. Всїм їм висказуємо наше повне признанє. Але були на жаль і такі деканати, і то в в бїльшїй частї, котрї не доставили Тов-у, так спасительному для Церкви і Русї, ані одного члена. Надїємо ся, що уже в р. 1904. допровадять і они до того, що і в їх деканатї не найде ся не тільки нї один сьвященїк, ані одна церква, котра би не належала або хоть чим тим не причинилась до Тов-а св. Петра. Запрашаємо

також і патріотичну інтелігенцію руску, так мужеску як і женьску, щоби високі цілі того так хосенного Тов-а як найривійше попарала. Церков руска є і нині не тільки знаменем віри, але і заборолом народности рускої; з Церквою рускою стоїть і паде і нині ще і народність руска. Берім ся ддятого всі солідарно до діла; вступаймо всі в члени Тов-а св. Петра, той з короною, той з 5, той з 10, а той з 50 коронами; стараймо ся для Тов-а св. Петра о запомоги, жертви і запаси, а допровадимо легко до того, що в однім році зберемо не 13, але що найменше 100.000 К на будову церков. В тій цілі розпоряджаємо:

1) Прихильючись дв просьб громад, із всіх майже декаватів сюда предложених і добромніній Веч. Клира одногослопо сюда заявленого, зносим звичай висиланя по жертви на церкви так званах колектантів, а ватомість препоручаємо, щоби всі свьшченики, громади і церкви вступили в члени Тов-а св. Петра для запомоги церков перші з вкладкою що найменше 1, а другі і треті, що найменше 5 К річно і 1 К висового одноразово

2) Поповляємо тут розпоряджене з дня 23. липня 1902. ч. 5386, оголошене в XI. ч. АЕпарх. Відом. з р. 1902. стор. 80, котре звучить так: «Веч. душпастирі парох. відправлять 4 рази до року в днях більшого напливу народа акафист, з призначенем датків на цілі фонда будови церков АЕпархії при М. Консистоїї, оголошувши се вірним наперед, а зібрані жертви перешлють за посередництвом Урядів дек. до М. Консистоїї. Сим розповядженем ніяк не ухляє ся і не перешиняє ся діяльности основаного для тих самих цілей Тов-а св. Петра, но противно завзиває ся до тим ревнійшого співділаня дорогами і средствами статутом приписаними».

3) Організація Тов-а св. Петра остає і на дальше та сама, а іменно: відпоручниками для справ Тов-а сьуть і на дальше Веч. оо. катехити шкіл середних і виділових, парокси, декани і їх заступники. Кождий з тих відпоручників збирає членів і датки в своїх кругах (катехити межі проф. і учителями, а по можно сти і в других інтел. кругах; парокси міські межі урядниками і пр. і пр.) і передає їх враз з списком членів і жертводавців — деканови, котрий провадить, евіденцію членів і жертв для цілого деканату і предкладає їх Тов-у в дорозі М. Консистоїї. Можна однак кождому відпоручникови ба і кождому членови відноситись апрост до М. Консистоїї або і до самого Виділу Тов-а у св. Юра ч. 5.

4) О запомогу має по мысли постанови статутів виготовити прбшене до Виділу Тов-а парох і предложити деканови, а декан М. Консистоїї з добромнінієм і означенм висоти запомоги, однак аж по розписаню конкурсу через Виділ в Вістнику Епарх. або в руских дневниках.

5) Нивійше розпоряджене має подати ся до відомости народови в найблизші педілі по заамовній молитві або на вечірні при відповіднім поученю і заохоченю, а Веч. Клирови на всіх тогорічних соборах декан. з візванем до вступленя в члени Тов-а св. Петра враз з своїми церквами і громадами. — *Від гр.-кат. Митроп. Ордамаріяту*. Львів, 12. лютого 1904.

Державна рада.

Обструкція.

На початку засіданя оповіщує президент, що пос. Рыба залучив до своєї інтерпеляції цілу драму Гавтмана «Рожа Бернд» (викинену з репертуару Бургтеатру) з жаданем, щоби єї відчитати в повнім змісті. Сего президент не може вчинити, бо нарушив би права автора, а впрочім і на будуче цілих книжок, залучених до інтерпеляцій не буде давав відчитувати, бо вже з технічних оглядів уложене протоколу в таких випадках є дуже трудне. Пос. Странски жадає отвореня дискусії над сею заявою, а пос. Дворжак поіменного голосованя над внесенем Странского. Президент заявляє, що внесенє Странского є недопустиме, бо над заявами президента нема дискусії.

Приступлено до дословного відчитуваня інтерпеляцій та петицій, а чеські послы ставлять при кождій внесенє на поіменне голосованє.

Гарні епізоди.

До якого шалу дійшла нечаяність між німецькими а чеськими послами, сьвідчить хотьби ось такий епізод з попереднього засіданя:

Штайн: Стрихніни треба би купити, щоби зглядити сю расу!

Шрайтер: Замкніть буду та йдїть до дому! (Крик і галас).

Герцог (звертає ся до галерій): Убийте на смерть тих драбів! Они крадуть вам гроші з кармана. Віденці повинні вас поубивати, як вийдете на улицю, ви карманні злодії! (Обуренє Чехів). Держіть морду, бо підү там до вас!

Хоп: Пане віцепрезиденте, звольте сконстатувати те, що сказав Герцог!

Герцог: Коли вийдете на улицю, то повинні вас поубивати! Крадете податникам гроші з кармана. (Новий крик і обуренє між Чехами).

Віцепрезидент Кайзєр: Пане после Герцог, звиваю вас до порядку.

Герцог: Я хочу, щоби їх поубивали!

Віцепрезидент давонить і накликає надармо.

Штайн: На смерть затовчи повинні вас на улиці...

Такі завзиви зі стороны послів на отвертім засіданю парламенту не остали без успіху — як сьвідчать студентські події у Відні. Справді тепер вже чеські послы жити свого непевні в столиці держави.

Конець засіданя.

По вісьмох поіменних голосованях, заявив президент, що комісія для нагани зрезигнувала зі своїх мандатів і зарядив новий вибір. По перепалках що-до формальности вибрано комісію, у якої склад увійшли з Галичини проф. Рошковский, гр. Півніський і радник Барвіньский. На сїм замкнено засіданє о год. 6. вечером. Слїдуюче нині.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні місяця просямо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядючо о вирівнанє залегlostий та о приєднуванє нам нових передплатників.

Новинки.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Василия; рим.-кат. Розини. — В понеділок: руско-кат. Евдокі м.; рим.-кат. Матильди. — В вторник: руско-кат. Теодота сьвм.; рим.-кат. Льовіна.

— **С. Ексц. Митрополит Шептицкий** має нині вечер повернути з Відня до Львова.

— **Програма концерту,** який відбуде ся в пам'ят 43. роковин смерти Тараса Шевченка в вторник дня 15. с. м. в салі Львівської Фільгармонії при співучасті Впп. Ф. Лопатинської, О. Ціпановської, О. Вахнянинівної, М. Волошина і оркестри 15. п. п.: 1) Cherubini: Увертура з опери «Medea», відіграє оркестра 15. п. п. 2) Промови. 3) Тополянський: «Хустина», хор мішаний «Львівського Бояна» в супроводі оркестри. Соля виконають пп. О. Вахнянинівна і М. Волошин. 4) Лішт: «Угорска фантазія», в супроводі оркестри відіграє п-па О. Ціпановска. 5) Лисенко: «Хор бранців» з Гамалії, хор мужеский «Львівського Бояна» в супроводі фортепяну. 6) Шевченко: «На вічну пам'ят Котляревскому», виголосить п-на Галія Телішевска. 7) Ф. Колесса: а) «Дівчина і руга», б) «На любій розмові», хори мужескі «Львівського Бояна». 8) Вахнянин: Арія з «Купала», соль-сьпів п-ні Ф. Лопатинської в супроводі фортепяну. 9) Січинський: «Лічу в неволі», хор мішаний «Львівського Бояна» в супроводі оркестри, сольо тенорове п. М. Волошина. Акомпаніамент обняв п. Ол. Пашкевич.

— **Посольський звіт в Богородчанах** в салі повітової ради буде складати б. пос. Олекса Барабаш дня 17. с. м. в 11. год. перед полуднем.

— **Із Станиславова** доносять нам: Виділ філії Руского Товариства педагогічного в Станиславові складає отсим в імени нашого наймолодшого покоління, в імени найменших непросьвічених наших братів найсердечнійшу подяку Сго Ексц. Високопреосьвященюму Андрєва гр. Шептицькому, Митрополитови Галицької Руси, за щедрий дар 100 К (сто К) на бурсу філії Руского Товариства педагогічного в Станиславові. Ті гроші прибавлено до залізного фонду на купно хати під бурсу.

Звичайні загальні збори членів Товариства «Народний Дім» в Станиславові відбудуть ся дня 38. н. ст. марца 1905 о 4. год. з полудня в льокалі Товариства «Руска Бесіда», площа Франца Йосифа ч. 3. з отсим порядком дневним: 1) Відчитанє протоколу попередних загальних зборів. 2) Звіт дирекції і білянсу за рік 1903. 3) Розділ висків. 4) Удїленє зарядови і радї надзираючій абсолюторії. 5) Вибір ради надзираючої

і затверженє вибору членів заряду. 6) Внесенє членів. — *Заряд.*

Дїлимо ся відрадною вісткою з ВП. Родимцями, що Виділ філії Руского Товариства педагогічного в Станиславові закупив у четвер 10. н. ст. марца фронтову каменїцю із партеровим домом при ул. Пелеша ч. 7. і 9. на бурсу за 31.00 К. Грошій богато потребуємо, просимо отже ВП. Родимців о численні і обильні жертви. За Виділ: *П. Рыбчук*, голова. *І. Соболь*, писар.

— **З Коломиї.** Заходом Артистично-викладової секції «Народного Дому» буде в неділю дня 13. с. м. в салі «Нар. Дому» популярно-науковий виклад Впр. проф. Михайла Рыбачка про «електричність» (з демонстраціями), часть І. Початок точно о 6. год. вечер. Вступ вільний.

— **Судова розправа** в Фіялковій справі відбуде ся в понеділок о 9. год. рано в III секції повітового суду у Львові перед секретарем суду п. Чернявским. Яко обжаловані стануть студенти: Микола Стадник ст. II р. філ., Методий Огородник ст. I р. прав, Франц Марисюк ст. IV р. філ., Лев Ганкевич ст. III р. прав, Іван Луцїв ст. I р. філ., Микола Бабин ст. III р. філ., Іван Галущинський ст. II р. філ., Артур Зеліб ст. II р. прав, Осип Касальский ст. II р. прав, Віктор Петрикевич ст. IV р. філ., Іларіон Брикович ст. IV р. філ., Роман Стельмахів ст. II р. філ. і Альфред Словицкий ст. II р. техн. Обжаловані відповідати муть за переступ §. 312 (обида урядника в службі) і §. 314 (перешкодженє урядникови в єго чинности). До розправи покликано 91 сьвідків.

— **В справі парцеляції** частини реальности, закупленої Комітетом під будову укр.-руского театру у Львові, др. Кость Левицкий іменем Комітету представив львівській міській радї проєкт сеї парцеляції. Міска рада на четверговім засіданю прийняла сеї проєкт з деякими змінами, однак під условиною, що перед видачею дозволу на парцеляцію Комітет театральний предложит магістратови півеляційній план, а заки приступать до будови театру, зложит в міській касі квоту 16.000 К на кошт урядженя нових на тій реальности улиць.

— **З Заліщик** доносять: Кандидати тугешної учительської семінарії устроїли оподї вечерок в честь Шевченка і Міцкевича. Чистий дохід 100 К призначено на інтернат.

— **Кваліфікаційний іспит до виділових шкіл** перед іспитовою комісією у Львові зложили: з I групи: Йосиф Чабановский (з відзн.), Петро Грабик, Василь Мединський, В. Балицкий, Лев Гонтек, Ак. Гофман, Йос. Янкевич, Вол. Ярош, Іван Лозинський, Мих. Муха (з відзн.), Стєф. Патонкий, Ів. Заліца, Ігн. Фрублевский, Мих. Вжак, Евгеїя Мардаровичівна, Ольга з Горпицьких Савчакова, Вас. Хруїїна, Мар. Гологорска, Кек. Яровьова, Соф. гр. Лубеньска (з відзн.), Соф. Менційска, Ядв. Обідняківна (з відзн.), Вол. Петровичівна і Фр. Рогальска (I кандидат і I кандидатка відступили, а I кандидатку репробовано); з II групи: Александер Тарас, Кар. Бляха, Йос. Шарек, Мар. Фаленца і Вікт. Серафінська (I кандидат і 2 кандидатки відступили); з III групи: Михайло Коць (з відзн.), Людвик Тарас, Елеонора Гушалевицивна, Йосифа Трохимчуківна, Ів. Січинський, Вікт. Селяньский, Ис. Вісяк, Ол. Юркевичівна (з відзн.) і Рук'аберівна (з відзн.) (I кандидата репробовано).

— **Тевтонська зухвалість.** З Відня доносять, що вчера прийшло на тамошнім університеті до кровавої бійки. Німецькі бурші з палицями (на звір львівських Чительняків) обсадили вчера вхід до університету, аби не пустили ні одного славянського студента. Коли ректор приказав замкнути браму університету, бурші окружили рампу університету так, аби навіть не можна було дістат ся до віконця, через яке портієр подавав індекси і листи. Такий стан облого тривав цілий день, від 8. год. рано до 8. год. вечером. Коли дехто із чеських студентів хотїв дістат ся до портієрського вікна, то вийшов окровавлений від буршівських палиць. Поліція приглядала ся спокійно, як бурші таким способом побили кількадесятох славянських студентів переважно Чехів. Коли славянські студенти хотїли устроїти на Грабенї бумель, поліція їх розігнала.

— **Дрібні вісти.** В Бориславі згорїли два нафтові закони вартости 30.000 К. Один з законів належав до фірми Фрайна, другий до нафтового синдикату. — З Відня доносять, що в особових поїздах залізничих мають знести I класу.

— **Музичний листок** в виді подвійної переписної картки видав львівський «Сокол» по ціні 10 с за примірник, а дохід призначив на справленє праора. На двох середних сторінках листка находить ся «Марш Соколів» під нотами, перша сторона призначена на адресу, а на послідній є ілюстраційка з емблемами товариства. Перша і послідна сторона замкнена мережавними рамками. Цілість представляє ся гарно, тому Музичний листок найде певно широкє приміненє в почтвовій переписці між нашою публикою.

— **З перемискої епархії.** Крилошанські відзнаки одержали: оо. Павло Левицкий з Ясенин сільної і Юл. Плятек з Дублян. — Канон ієститущію одержали: оо. Неоф. Турчачович на Ку-

пловичі, Мих. Тимчишин на Лімну, Йос. Каранович на Цетулю, Мих. Юзв'як на Звір і Мар. Антоневич на Ширець коло Немирова. — До канон. інституцій вівзвані: оо. Вас. Смолинський на Ростокі вел. і Петро Гарасимчук на Млини. — Завідателями назначені оо.: Інок. Рудавський в Сіняві, Діон. Гачко в Рипняві, Юрій Кміт в Дністрику дубовім і Евст. Касюрак в Шумячі. — Сотрудниками назначені оо.: Йосиф Лисак при соборній церкві в Перемишлі, Стан. Сороковскій в Іздебках, Мир. Устияновскій в Смереку і Іван Сеняшин в Потеличі. — О. Ем. Мартинович назначений сповідником при соборній церкві в Перемишлі.

Посмертні оповістки

— **О. Іван Сенета**, парох в Розборі округлім, порохницького деканата, перемискої єпархії, упокоїв ся дня 10, с. м. в 47. р. життя а в 22. р. сьвященства по короткій а тяжкій недужі. Покійник був сьвященником повним пожертвованя за св. Церкву і добро народа. Власне незвичайна праця загвала его передчасно в могилу. Похорон в понеділок. В. с. п.!

Померла в Гвіздці кн. Стефанія Пузинова. Похорони в понеділок.

Телеграми

з дня 12. марця.

Відень. Німецькі студенти обсадили університет і порішили щодень робити антиславянські демонстрації.

Будапешт. На вчорашнім засіданю сойму ухвалено в другім читаню рекрутацийний закон, почім мін. Нірі заявив, що бранка відбуде ся від 21. марця до 30. цвітня, а новобранці пічнуть війскову службу дня 9. мая.

Петербург. Вістник законів оголошує заяву царя з дня 11. серпня 1903, на основі якої цар Микола II в імени своїм і своїх наслідників зрікає ся прав до престола Ольденбургского княжества на річ кн. Фридриха Фердинанда шлезвицко-гольштайського.

Берлин. В парламентарних кругах говорять що губернатор полуднево-західних німецьких кольоній в Африці зажадав дальших 800 жовірів і 2 батерій для придавленя революції Герерів.

Новий Йорк. Утворив ся ту комітет до висвітлення справи, в який спосіб належало би дати Филиппинам таку саму независимість, яку мають Кубанці. До комітету належать професори університету і визначні політики.

Льондон. З Сеулю доносять, що межі російським а корейским війском прийшло знова до битви. По обох сторонах були значні страти.

З Ніючвангу доносять, що над рікою Ялю стоїть 20.000 російского війска.

Петербург. З Гатчина їдуть завтра до Мандшури 2 батерії 22. полку артилерії.

Донесене англійських дивників, немов би Япанці зайшли російську армію з заду, є неправдиве.

Господарські, промислові і торговельні вісти.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту «Дністер» у Львові за час від 1. січня до 29. лютого 1904.

I. Вкладки щадливі:	
вложило 348 сторін суму	174.320-58 K
(89 нов. книжочок)	
виняло 203 сторін суму	68.064-43 K
(59 сплач. цілком)	
Стан на початку р. 1904	1.444.589-92 K
(1559 книжочок)	
Стан з кінцем лютого 1904	1.550.856-07 K
(на 1589 книжочок)	
II. Позички на скрипки і векслі:	
уділено 90 нових позичок в сумі	57-070— K
сплачено 29 цілковито і рати	52.126-68 K
Стан на початку р. 1904 у 2.505	
дояжників	1.330.822-35 K
Стан на кінці лютого 1904 у 2766	1.335.765-67 K
III. Уділи членські видачені	
від 2841 членів	110.784-67 K
IV. Фонд резервовий і фонд на страти	
.	21.418-44 K
Разом фонд власний	132.203-51 K

Цінні папери, вкладки в банках і Товариствах, готівка на рах. біжучих і в касі виносить суму . **392.143-54 K**
 Позичок уділяють ся на 6½% до сплати в ратах ½ річних до 15 літ, на купно землі навіть в більших сумах на прим. при парцеляціях великих обшарів.
 Львів, дня 10. марця 1904.

Дирекція.

Colosseum
в пасажи Германів

при ул. Соляшній у Львові.
 + Від 1. до 15. марця 1904. +

Нова величава програма!

Морська битва на Жовтій морі.

Щоденно о 8. год. вечер представлень. В неділю і сьвята 2 представлень о 4. год. сопол. і 8. год. вечером. Шо пятниці High-Life представлень. Білети вчаснійше можна замовляти і набути в конторі Пльоня при ул. Кароля Людвика ч 9. у Львові.

Заява.

Не могучи всім інтересованим листовно відповісти, заявляю отсим, що так «Історію руско-кат. Церкви» в ціні 60 сот., як також брошурки «З дум і думок» по 20 сот. — «Дудар і Епопеї пісьм І.» можна набувати в книгарнях Ставропигійского Інститута у Львові, пп. Яблоньского в Тернополі, Цукеркандля в Золочеві, Веста в Бродах і Желиборского в Коломиї.

З правдивим поважанем

Яків Зробек,

парох в Вертелці п. Залізці.

85(2-3)

В книгарни Товариства ім. Шевченка і в книгарни Ставропигійській можна дістати отсі праці вадані проф. д-ром Ів. Копачом:

Будучність гімназій. Ціна 1 K.

Партийна політика і морал. Ц. 50 с.

Родинне житє (під розвагу руским «соколкам і паннам»). Ц. 50 с.

Соціалізм, етика і політика (під розвагу «старшим і мелодшым»). Ц. 50 с.

Три перші праці зладжені на основі творів професора берлінського університету д-ра Фрідріха Паульзена.

„Тревоги автора і видавника“
 (гумористична подія з натура)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації «Руслана» та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері виносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморських земель переправляє **НАЙДЕШЕВШЕ**
 повсюди знакома фірма:

V. KARLSBERG
 HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агентів корабельних.

78(8-10)

Чай з Бродів

Житня волинська горілка

добірна (зарєєстрована)

Найлїпші Руми краєві і заграничні

(звісні руми брїдські)

ff ректифікований Спїритус
Vongout 97%

горілки для концесїонарїїв

(житнївка, контушївка, кминкївка)

поручає фірма

БРАТЯ КАПЕЛЮШ Бродї-дворець

Фїлія **Львів-Підзамче** (Знесїне)

на пробу в 5-кілограм. пакетї ½ фляшки житньої волинської, ½ фляшки Гасон-руму Jamaica і фунт чаю лїпшого корон 10 за послїплатою поштовою оплатно до кожної пошти в краю.

81(5-6)